

Székesly Nép

Előfizetési díj:

Egy hónapra	— — —	2.50 Pengő
Negyed évre	— — —	7.20 Pengő
Fél évre	— — —	14.40 Pengő
Égész évre	— — —	28.80 Pengő

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

KIADÓTULAJDONOS:

JÓKAI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Gróf Teleki Pál-tér 4. — Telefon: 59.
— Engedélyezve a Magyar
Királyi Miniszterelnökség
14.015—1941. M. E. III. száma alatt

A mindennapi kenyér

igazságos elosztását célozza a most országosan életbelépő kenyérjegyrendszer. Szükséges rendelkezést jelent ez, mintahogy más közszükségleti cikkeink igazságos elosztása is teljesen indokolt. Eddig ugyanis országunk egyik részének több jutott a földi javakból, mint más vidékek lakóinak. A közlekedés igazságos szabályozása a mai háborús időkben nemcsak törvényszerű követelmény, hanem egyenesen kívánatos a vékonypénzü népi tömegek szempontjából. Ezeknek az embereknek az érdekeit csak törvényes rendelkezésekkel lehet biztosítani a töke hatalmasságával szemben, mert jól tudjuk, a pénz nem ismer elérhetetlent, hacsak erős törvények nem kötik.

Magyarország is belekerült a háborúba és ez a harc hozza magával, hogy hazánk teljes súlyával és tekintélyével foglalja el majd helyét az új Európában. Jogaink érvényesítése áldozatot kíván, mert áldozat nélkül e világon semmit sem lehet elérni. Amint egy embernek, egy családnak is, ha előre akar jutni, áldozatot kell hoznia, ugyanúgy a nemzetnek is. Ha élelmiszerkészletünk igazságos elosztását nem biztosítjuk, súlyos idők következhetnek el, amelyek erőnket meggyengítik. Hazánkban ezek a korlátozások nem olyan nagy mértékben érintik a lakosságot, mint más államokban. Nekünk még sok mindenünk van, senki sem mondhatja azt, hogy éhezett. Bizony ma Európában sok helyen az emberek közelharcot vívnak a kenyérért s boldog az, aki hozzájuthat a mindennapi falatjához.

Megnyugvással kell tehát fogadnunk a jegyrendszerrel kapcsolatos intézkedéseket. Ma nem olyanok az idők, hogy csak a magunk érdekei szerint élhessünk. Ma már közös szent céloknak kell áthassanak és félre kell dobniuk magunktól minden apró egyéni önzést. A háború nem lehet egyesek gazdagodási lehetősége, amikor korlátlan áron adhatják el áruikat. Mindnyájunknak össze kell húzódjunk, mint a juhoknak, ha farkasok járnak a karám körül. Tisztviselőnek, iparosnak, gazdálkodónak meg kell ezt értenie és félre kell dobni egyéni érdekeit. Mindenki megél ebben az országban, de senki sem lehet a háború vámszedője.

Ugy kerülünk csak ki győztesen az európai vészéből, ha ezt mindnyájan megértjük és megnyugvással, megértéssel fogadjuk a korlátozásokat, amelyek országunk ügyét viszik előre. Az állam gondját viseli polgárainak és senki sem lehet hátrányosabb helyzetben a másiktól.

A Kormányzó Ur és a kormány meghívására

Ciano gróf olasz külügyminiszter január 15-én Magyarországra érkezik

Budapest, január 13. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur és a magyar kormány meghívására Ciano gróf olasz külügyminiszter január 15-én magyarországi látogatásra jön.

Az olasz külügyminiszter magyarországi látogatásával kapcsolatban a két Ház elnöke január 15-én az Országház kupolacsarnokában fogadóestet rendez.

Az olasz külügyminiszter pályafutása

Ciano olasz külügyminiszter 1903-ban Livornóban született. Apja az arany vitézségi érmmel kitüntetett Ciano tengernagy volt. A Duce parancsára 1922-ben elrendelt Marcia su Romát, az olasz fővárosba való bevonuláskor a livornói csapat élén teszi meg. Ezután Rómába költözik, ahol egyetemi tanulmányait folytatja és a Tribuna nevű lap szerkesztője lesz. Elhagyva az újságírói pályát, diplomáciai szolgálatba lép. Amikor a Szentsekkel közös olasz diplomáciai képviselőt meg szervezik, Ciano első titkárnak hazahívják. 1930-ban feleségül veszi Mussolini elsőszülött leányát: Eulát. Ezután a sanghaji főkonzulátushoz nevezik ki, amikor is kínai ügyvivő lesz. Változatos pályafutása során a Duce sajtóosztályának főnökévé nevezi ki és a propagandaügyi államtitkárságot kapja meg miniszteri ranggal. Az etio-

piaia hadjárat alkalmával mint pilóta többszörösen kitünteti magát. Az olasz külügyminisztérium élére 1936-ban kerül. Mint a külügyminisztérium feje, a Duce politikájának és elgondolásainak hűséges és zseniális kivitelezője. Pályájának kezdetén is Ciano nagy barátságot tanúsított Magyarországra iránt. Ez a barátsága vezette aztán a két bécsi döntésben arra, hogy Magyarország érdekeinek szeszolgálja legyen. (MTI)

Legelőször Mussolini, a baráti Olaszország Duceja hangoztatta, hogy Magyarországnak igazságot kell szolgáltatni. Akkor történt még ez, amikor a Népszövetségben és az ehhez hasonló berkekben fagyos visszhangot keltett az ilyen szöveg. Magyarország korán felismerte, hogy a fasiszta Olaszország őszinte barátsággal fogadja a magyar nem-

zet közeledését és ennek a kölcsönös baráti érzelmnek márcsak megpecsételője lett a két kormány között létrejött, azóta több ízben megújított, baráti szerződés.

Magyarország nagy lelkesedéssel, kitörő örömmel fogadja Ciano gróf látogatását. A Duce elgondolásainak zseniális külpolitikai végrehajtója, Galeazzo Ciano gróf a magyar nemzet őszinte háláját mondhatja magának, hogy immár két ízben vállalta az egyik döntőbíró szerepét, amelynek során területeinek egyrészt a megcsontított Magyarország visszanyerte. A magyar nemzet őszinte lelkesedéssel fogadja a rokonszenves olasz külügyminiszter látogatását s a budapesti tárgyalások elé abban a reményben néz, hogy azok hozzájárulnak a szebb magyar jövő kialakításához.

Az angolszászok lemondtak Celebesz megvédéséről

Nagyarányu élelmiszerhiány Szingapurban – A Dél-afrikai Unió kimondja függetlenségét? – Tőzsdeválság Amerikában – Churchill hadi kormányt alakít

Álhírek Törökország elleni bulgáriai csapatösszevonásokról

Tokió, január 13. Lapértésülések szerint sem Anglia, sem az Egyesült Államok nem tudnak csapatokat szállítani a japánok által megszállott Celebesz szigetre és így számolni lehet azzal, hogy a gazdag sziget minden további nélkül japán kézre kerül.

Zürich, jan. 13. (NTI) Hivatalos japán helyen kijelentik, hogy a celebeszi Tarakan-szigeten történt japán partraszállásnál ejtőernyős csapatokat is igénybevettek. Ez azért vált szükségessé, hogy a visszavonuló hollandindiai csapa-

toknak ne legyen alkalmuk elpusztítani, vagy megrongálni az olajkutatkat. A hollandindiai csapatoknak mégis sikerült felgyújtaniuk néhány tarakani olajkutat és megsemmisíteni a felhalmozott készletet.

Kivonulás énekszóval...

Stockholm, jan. 13. (NTI) A brit hírszolgálat foglalkozik az angol csapatoknak Kuala Lumpurból való kivonulásával és kijelenti, hogy ez a Malakka hadjárat legragyogóbb szállítási teljesítménye volt. Büszkén jelentik ki, hogy az angol csapatok énekelve és minden balsezerencse nélkül 80 kilométert vonultak vissza.

Knox fejtegetései...

Washington, jan. 13. (NTI) Knox, amerikai tengerészetiügyi miniszter kijelentette, hogy nem várható közeli összecsapás a japán hajókkal, mivel az amerikai hajóhad kedvezőtlenül van szétosztva.

Vashiány Angliában

Amszterdam, január 13. (NTI) A brit hivatalos hírszolgálat beszámolója szerint az angol munkaügyi miniszter elrendelte az acél és vas-hulladékok gyűjtését. A rendeletet azzal indokolják meg, hogy az Amerikából érkező hulladékvas szállítmányok egyelőre elmaradtak.

Timor megszállásának kérdése a portugál minisztertanács előtt

Lisszabon, jan. 13. (NTI) A portugál kormány tagjai — Salazar miniszterelnök elnökletével rendkívüli minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács ülése előtt Salazar megbeszéléseket folytatott a gyarmatügyi miniszterrel is. Lisszaboni körökben úgy tudják, hogy a megbeszélések tárgya Timor megszállásának kérdése volt.

Nyolcvan letartóztatás Franciaországban

Vichy, jan. 13. (NTI) A francia rendőrség elfogott mintegy 80 személyt, akiket gyanúsítani lehet azal, hogy résztvettek a megszálló csapatok tagjai elleni merényletekben. Ugy látszik, hogy az egész társaságot sikerült ártalmatlanná tenni. Kiderült, hogy az elfogott személyek degaulisták és összeköttetésben állottak kommunista szervezetekkel is.

Hadikönyha-napok Németországban

Berlin, jan. 13. (NTI) A német birodalom területén a két hústalan nap mellett ugynevezett hadikönyha napokat rendeltek el. Ez azt jelenti, hogy hétfőn, csütörtökön csak egy tál ételt szabad kiszolgálni, azt is úgy kell elkészíteni, ahogyan azt a harcúterén a hadikönyhák főzik.

A hústalan napok szabályozása

Budapest, jan. 13. (MTI) A hústalan napok megszigorítását tartalmazó rendelet többi között a következőket tartalmazza: Az egyes napokon kiszolgáltatható húsfajták a következők: hétfőn: marhahús; kedden és szerdán: semmiféle húsnemű; csütörtökön: sertés- és marhahús; pénteken: semmiféle húsnemű; szombaton és vasárnap: sertés-, marha-, borjú- és jühhús. Nem esnek korlátozás alá a különféle állati belsőségek, háj, szalonna, disznósajt, házinyúl, baromfi árúsítása, tehát ezek hústalan napokon is kiszolgáltathatók.

SZÉKELY TESTVÉR!

A Te lapod a „Székely-Nép”, amely a legnagyobb példányszámban megjelenő vidéki napilap

Légítámadás Szingapur ellen

Tokió, január 13. (NTI) Hétfőn a japán repülőgépek ismételtén támadták Szingapurt. A kialakult légi harcok során 15 brit repülőgép semmisült meg, a japánoknak ezzel szemben nem volt veszteségük.

Japán—kínai haro Burmában

Sanghaj, jan. 13. (NTI) Rangoonból érkező jelentések szerint a japánok megkezdték harci cselekményeiket az északthajföldi és

a burmai határ, valamint a burmai út védelmére kirendelt csunking-i kínai csapatok ellen.

Recseg-ropog az angol birodalom...

Berlin, jan. 13. (NTI) A Német Távirati Iroda diplomáciai levelezője szerint bármennyire is óvatosaknak kell lenni a helyzet megítélésében, az egyes jelekből azonban nyilatkoztatjuk, hogy az angol birodalom sorsa egyre válságosabb lesz. Nemcsak az angol kormányrend, hanem az egész brit impérium recseg-ropog minden eresztékében. A belpolitikai válság nyílt jelei azok a hírlapok, amelyeket az angol lapok az amerikai-brit hadvezetés felett gyakoroltak. Egyre nyitabbá válik

az a félelem, hogy az angol sziget, esetleg az Egyesült Államok, előre-tolt helyőrségévé válik. A szakadás Ausztrália és Anglia között már teljesen nyílt és a délafrikai uniónál is a függetlenségi vágy jelei mutatkoznak. Egyre erősebb mértékben folytatódik a brit birodalom bomlása. A belpolitikai válság is fennáll, ugyanis Churchill és kormánya elvesztette az angol nép bizalmát. A Daily Mail is nyíltan kormányválságról beszél.

A délafrikai unió magatartása

Amszterdam, január 13. (NTI) A délafrikai unió Képviselőházában indítvány hangozott el, hogy az unió Angliától szakadjon el és mondja ki teljes függetlenségét a délafrikai közlarsaságok országa.

A leningrádi szakaszon 22 szovjet kiserődöt foglaltak el a németek

Málta állandó tűz alatt

Berlin, jan. 13. (NTI) A német véderő főhadiszállásáról jelentik, hogy a krími félszigeten és a Doneck kanyarban csupán járőrtevékenység volt. Charkovban igen sikeresen végződött a német csapatok járőrtevékenysége, amennyiben benyomult a ellenséges állásokba, 219 halottat és 93 foglyot ejtettek.

A középső arcvonalszakaszon és Valdai vidékén tovább tartanak a harcok. A leningrádi szakaszon egy német rohamcsapat

birtokába kerített 22 kiserődöt, a benne lévő személyzettel együtt.

Egy német rohamcsapat, miközben a német készenléti állások szovjet rohamokat vertek vissza, melyen behatolt az ellenséges vonalak közé és felrobbantotta a szovjet csapatok megerősített állásait. A német légierő sok helységet és

számos vasúti szerelvényt bombázott.

A találatok után tűz ütött ki. Észak-Afrikában Szollum környékén heves brit támadásokat vertünk vissza.

Agedabiától délnyugatra meghíusítottuk az ellenséges páncélosok előretörési kísérletét. A német légierő Agedabia, valamint Kirenaika vidékén lévő brit támaszpontok ellen intézett támadásokat. A kialakult légi harcok során 3 brit vadászt lelőttek. A német légierő éjjelnappal

megszakítás nélkül támadta Málta-sziget katonai repülőtereit.

Róma, jan. 13. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 590. közleménye. A szollumi szakaszon az olasz megerősített állások ellen intézett brit támadásokat ismételtén visszavertük. Agedabiától délnyugatra visszavertük az ellenség páncélosokkal támogatott heves előretörését. Ezekben a harcokban több ellenséges gépkocsit elpusztítottunk. Légi harcokban a britek 3 repülőgépet veszítettek. Az ellenség Homest és Tripolis ellen intézett támadásánál semmi súlyosabb kárt nem szenvedtünk. Málta-sziget katonai berendezései ellen tovább folynak a légítámadások.

A jogegységesítés kérdéseiről

beszélt Szobonya Béla dr. a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla évnyitó ülésén

Marosvásárhely, jan. 13. Munkatársunk jelenti: A marosvásárhelyi királyi ítélőtábla évnyitó teljes ülést tartott. Az ülésen nagy számban vettek részt a székelyföldi ügyvédi, bírói és közjegyzői kar képviselői. Az ülésen Szobonya Béla dr. táblai elnök válaszolt azokra az észrevételekre, amelyek a jogegységesítés kérdésében a magyar családi va-

gyonjog és örökösödési jog keretein belül felmerültek.

Az üdvözlések után tartott beszédében a táblai elnök a többi között a következőket mondotta:

Az elmúlt év szédületes lendülettel vitte előre a történelem kerekét. A világ vajudik a szebb jövőért folyó küzdelemben és vajudásból megszületett embernek a kiömlött

vér örökéletet ad. A magyarság, amely a saját érdekein túl az egész emberiségért is harcolt, ott küzd ismét, ahová a krisztusi szellem hívta.

A táblai elnök ezután a magyar honvéd dicső erényeiről beszélt, majd a magyar társadalmi renddel foglalkozott. A magyar társadalmi rend kialakulását a közösségi öntudat kifejlődése jellemzi. Törvényhozáskunknak, társadalmi életmagnyilvánulásainknak ez a népi eszme az éltető erőforrása. A közösségi eszme nemzeti fenntartó erenye a magyarság közjogi intézményeiben és magánjogában is kifejezésre jutott. A liberáliszmus megmérgezte a magyar jogot, de a magyar kir. Kuriának a munkája példáját adta a magyar bírósági szociális szellemének a társadalomformáló bölcsességének. Erdélyben ma is sok vonatkozása van érvényben az osztrák törvénykönyvek. Mindez egy letűnt szomorú kornak az emléke. Elnyomás alatt szakadt Erdélyre az idegen jog és most, amikor Erdély ennek a jognak szinte a sirjánál van, súlyos erkölcsi gyengeség volna és a nemzeti öntudat elhomályosodását mutatná, ha az erdélyi magyarság az ő lelki világából adott jogrendszerét 90 év alatt elfelejtene és idegen állam jogrendszerét mondaná magának.

A táblai elnök ezután sorra vette a jogegységesítés elleni kifogásokat s hangoztatta, hogy a magyar magánjog nem feudális és hűbéri jog, hanem ősi gyökerekből fakad. Szükséges Erdélynek is visszatérnie az egyetemes magyar jogfejlődés útjára.

A másfélórás beszédet élénk tet. szénnyilvánítással fogadták a jelenlevők.

HÁROMSZÉK

tűzrendészeti helyzete

Sepsiszentgyörgy, jan. 13. Laszka Márton dr., Háromszék megye tűzrendészeti felügyelője múlt évi jelentése élénk fényt vet a megszervezés alatt álló megyei tűzrendészetre.

Vitéz nádudvari Kiss Lajos dr. országos tűzrendészeti felügyelő már a visszatérés napjaiban végigjárta a visszacsatolt országrészt s szakavatott kézzel gyors intézkedéseket tett az elhanyagolt tűzrendészeti állapotok megszüntetésére. Intézkedésének eredményeként Málta-szentgyörgy és Kézdivásárhely pedig két honvéd motorfecskeendőt kapott.

A háromszéki törvényhatósági Tűzoltó Szövetség a múlt év őszén megalakult, de megalakultak az Önkéntes Tűzoltóságok is a vármegyében csaknem minden faluban. Ezek az alakulatok a legtöbb helyen szakszerű vezetés alatt vannak.

Sepsiszentgyörgy tűzrendészeti szempontból fejlődést mutat, a légénység kiképzése katonás szellemben folyik, a szerek állapota kifogástalan. Kézdivásárhelyen az új parancsnok kinevezésével a testület működése kielégítő. Ki kellene itt javítani a testület tulajdonát képező gépkocsit, mert adott esetben Kézdivásárhelynek segítséget kellene adnia a környező falvak részére is. A falvak helyzete rosszabb. Az eléggé magas pótdadók miatt nem tud a falvak népe tűzrendészeti dolgokra is áldozni.

A román tanítottató szülők a magyar órák számának felemelését kérik

A marosvásárhelyi közigazgatási bizottság ülése

Marosvásárhely, jan. 13. Munkatársunk jelenti: A városi közigazgatási bizottság Májay Ferenc dr. polgármester elnöke alatt ülést tartott. Erre az évre azokat az albizottságokat választották meg, melyek a múlt évben is működtek. Ismertették a közigazgatási bizottságnak azt a jelentését, amelyet a közgyűlés elé terjesztettek. A jelentés megállapítja, hogy az elmúlt év a szervezés esztendeje volt. A közigazgatásban észlelt nehézségek részben az idegen uralom mulasztásaiiban keresendők, részben pedig abban, hogy az itteni fiatal magyar tisztviselőknek nem volt alkalmuk

elsajátítani a közzolgálati tevékenységet, míg az öregebb tisztviselők csak a világháború előtti közzolgálatban voltak járatosak. Ma dívat a közigazgatás lassúságára hivatkozni, de a természetes zökkenőktől eltekintve, ennek magyarázata a közönség türelmetlensége és az indokolatlan kérelmek megsokasodása. A román közigazgatás kiengedéseivel szemben a magyar közigazgatás a közönség érdekében alapos munkát végez s ezt a fokozottabb munkát a tisztviselők vállalják is.

Metz Ervin műszaki tanácsos a törvényhatósági utak rendbehozatá-

ról számolt be s hangoztatta, hogy ezeknek az utaknak a minősége ebben az évben eléri az állami utak színvonalát.

A királyi tanfelügyelő megállapította, hogy a román vidékek lakossága kevesli a napi 1 magyar órát. A szülők több ízben kijelentették, hogy tökéletesen meg akarják tanulni a magyar nyelvet s ezért a magyar órák számának növelését kérik. Megállapította a tanfelügyelő azt is, hogy az oklevélnélküli tanítók nagyrésze megvált a tanítói pályától, de ennek ellenére nincs tanítóhiány.

51 ezer pengős alappal 20 marostordai községben megkezdik a téli étkeztetést

Marosvásárhely, jan. 13. Munkatársunk jelenti: Február elsején kezdetét veszi Marostorda vármegyében a téli gyermekétkeztetési akció. Az akcióra a belügyminiszter 51.000 pengőt bocsájtott a megye rendelkezésére. Az akció február, március és április hónapokra terjed ki és 20 község 2000 gyermekét juttatja a legnehezebb téli hónapokban jó és izletes táplálékhoz.

Növekedett Szászrégenben a születések- és házasságkötések száma, míg a halálozásoké — csökkent

Szászrégen, jan. 13. A Székely Nép tudósítójától: Szászrégen megyei város 1941. évi népmozgalmi kimutatásából kitűnik, hogy városunkban az elmúlt év folyamán 243 lélek született, 71-el több, mint 1940-ben. A született lélek száma vallás szerint így oszlik meg: 87 ref., 51 róm. kat., 36 ev. lut., 31 zsidó, 13 gör. kat., 4 gör. kel., 2 unitárius és 2 baptista. Az elmúlt évben 111 házasságot kötöttek Szászrégenben, 52-vel többet, mint 1940-ben. Az egyvallásúak házasságkötésének száma így tagozódik: 18 zsidó, 16 róm. kat., 15 ref., 13 ev. lut., 5 gör. kat., 1 unit. és 1 gör. kel. A vegyes házasságok statisztikája: 13 róm. kat.—ref., 7 róm. kat.—ág. ev., 6 róm. kat.—gör. kat., 5 gör. kat.—ref., 4 ref.—ág. ev., 2 róm. kat.—unit., 2 gör. kat.—ág. ev., 1 róm. kat.—gör. kel., 1 gör. kat.—gör. kel. és 1 ref.—unit.

Szászrégenben a halálozások száma csökkent: 1940-ben az elhalálozottak száma 200 volt, 1941-ben csak 156. 45 ref., 40 róm. kat., 27 gör. kat., 24 ág. ev., 12 zsidó, 5 gör. kel. és 3 unit.

— Szárazajtai molnárlegény a bíróság előtt. Betöréssellopás vádjával került a sepsiszentgyörgyi törvényszék elé Veress Ambrus szárazajtai molnárlegény. A vádirat szerint munkaadójától, Fosztó Bélától árpát vitt el és azt hat pengőért az egyik gazdának eladta. Veress azzal védekezett, hogy Fosztó Béla bérével tartozott, sokszor szinte éhezett, azért hatolt be annak bezárt szobájába és adta el az árpát, hogy pénzhez jusson. A törvényszék 1 hónapi fogházzal ítélte a legényt, amit a vizsgálati fogszággal kitöltöttnek vett.

DALOLJUNK EGYÜTT!

Az iskolán kívüli népművelés erőteljes mozgalmá a magyar népdal felkarolására

Sepsiszentgyörgy, jan. 13. A szép lendülettel megindult iskolán kívüli népművelés nemcsak azt vette tervbe, hogy a magyar helyesírással, történelemmel, földrajzzal foglalkozzék, hanem népi rétegeinket az ősi magyar dal szeretetére is viszsza akarja vezetni. Különösen a megszállás alatt tapasztaltuk, hogy a regátban cselédsorban évekig élt fiaink, leányaink egészen idegen dallamot, idegen éneket hoztak haza és sajnós, ugynevezett intelligenciánk is valósággal megmérgeződött a dzsessz-muzsikától ugyannyira, hogy ez a nekünk idegen zene, már a nép lelkét is megmérgezte.

Éppen ideje tehát, hogy népünk vezetői észrevegyék ezt a hibát és az iskolán kívüli népművelés ezen a téren is megkezdődjék.

Az Erdélyi Népművelési Bizottság lelkes vezetői, Domokos Pál Péter tanítóképződei igazgatóval az élen, akik maga is sok eredeti magyar népdalt mentett meg Moldvában élő csángó testvéreinknél, arra az elhatározásra jutottak, hogy a

magyar dal felkarolására mozgalmat indítanak és szakemberek útján ismertetik az ősi magyar dal szépségeit. Ilyen elismert szakembereink Nagy István, a kolozsvári tanítóképző zenetanára, aki az elmúlt napra Sepsiszentgyörgyre gyűjtötte össze a járásiok karmestereinek egy csoportját és előadást tartott arról, hogy miképpen indítsák meg a munkát.

A tervek szerint ezek a karvezetők azután többi társukat is bevonják a munkába, megismertetik őket is ezekkel az elgondolásokkal és néhány hét múlva az egész megye területén megkezdődnek az énekesték, amelyekre a falu apraja, nagyja elmehet és szíve, lelke szerint, igazi magyar éneket énekelhet.

„Daloljunk együtt.” Ez lesz a címe a népművelés legújabb tanfolyamainak és ezeken a tanfolyamokon át, tavaszra már magyar daltól lesz hangos a falusi utca, székely erdő, mező, hol munkás székely kezek nemcsak a mindennapi kenyeret, hanem az új és szebb magyar jövőt is megteremtik.

Ipari- és kereskedelmi téren a zsidótörvény végrehajtása folyik, —

Jelentette ki Maros-Torda alispánja 3482 pár lábbelit kap januárban a megye lakossága

Marosvásárhely, jan. 13. Munkatársunk jelenti: Marton Zsigmond, Marostorda megye alispánja a vármegye első közigazgatási bizottsági ülésén alispáni jelentésében nagy vonalakban vázolta az új év tennivalóit. A jelentés a következő összefoglalással és utmutatással indult:

— Az 1942. év küszöbén kötelességemnek tartom az elmúlt évre visszapillantani, hogy annak tapasztalataiból okulva irányíthassam az évi tevékenységünket. Az egész világon végbemenő átalakulás, a jövő keresése és az azzal járó küzdelem

jellemzi az elmúlt esztendőt. Ez a körülmény szabta meg az egész ország tevékenységének irányát is, amikor arra törekedtünk, hogy a vármegye közönségének a mai idők közepette lehetséges ellátása, életenergiájának megtartása és ha lehetséges, annak fokozása képezte tevékenységünk irányvonalát. Természetes az, hogy az idegen uralom által hagyott romok eltakarítása is főgondunkat képezte és éppen részben emiatt nem is járhatott teljes eredménnyel másik tevékenységünk.

— Az 1942. évi célkitűzésünk az eddigiekből következőleg a lakos-

ság speciális gondozása, gazdasági erejének megtartása, a közegészségügy fejlesztése, az iskolán kívüli népművelés felvirágoztatása lesz.

A továbbiakban jelenti az alispán, hogy a megyei háztartás bevételei az elmúlt hónapban emelkedtek és így a zavartalan menet az eljövendő hónapokban is biztosítottak látszik. A megye testnevelésére ez évben 20.000 pengő áll rendelkezésre. Az iskolán kívüli népművelési titkár szervezi a községekben a tanfolyamokat és a községi népművelési bizottságok megakadását.

Ipar és kereskedelem terén a zsidótörvény végrehajtása folyik. Az alispán szem előtt kívánja ezen a téren is tartani a megyebeli székely lakosság megerősítését. Közelkedés terén a költségvetési program végrehajtása természetesen folyik.

Közegészségügyi vonatkozásban az óvodák napközi otthonokká való fejlesztése a cél. A tanfelügyelniszter Mezőpálménak 15.000 pengőt, a sármányi és mezőbányai óvodák kibővítésére 6-6.000 pengőt utalt ki. Az óvodások tevékenységét rendszeresen folynak.

A nép- és Családvédelmi Alap téli munkája a juttatott állatoknak helyszíni felülvizsgálásában és takarmányozásuk megszervezésében áll. Ahol a juttatott állatok tartása, takarmányozása nem megfelelő, ott az állatokat visszavonják. A juttatott kocákat sertésorban ellen oltják be. Az alap a juttatott kocák takarmányozására lucernát szerez be, melyet az alap megőröltet s liszt formájában bocsajt a juttatottak rendelkezésére. Meggyesfalván az alap három katasztrális holdat vásárolt haromftelep és 5 holdat gyümölcsfaiskola létesítése céljára.

Szövetkezeti mozgalmak terén a legeltetési társulatok megszervezését, gazdakörök felállítását tűzte ki célul maga elé a vármegye.

A január havi lábbelijuttatás mennyiségét 3482 párban állapították meg a megye számára, a belügyminiszter pedig rendeletet bocsájtott ki az altisztek és hasonló munkakörben foglalkoztatottak kenyérpótléjadagja ügyében.

Végül megállapítja az alispáni jelentés, hogy ha a községi közigazgatások szervezetei meg is vannak, több helyen hiányzik a szakképzett tisztviselő. Ez okozza, hogy a munkákat nehéz határidőre elvégezni, mert sok a pótlásra, kiegészítésre való utasítás.

— Biró József: Erdély művészete. A szerző, a legismertebb magyar kultúrtörténészek egyike, elismerésre méltó munkát végzett, amikor az erdélyi művészet szépségeit az olvasók közönség elé tárta. A háromszáz oldal meghaladó kötet az Árpád-kor művészetétől egészen napjainkig bemutatja az erdélyi művészet csodáit és ritkaságait, Erdélyi templomok, udvarházak, kastélyok, városok tárulnak elénk teljes szépségükben s a könyvből látjuk, milyen műrekek között élünk, amelyekről csak kevesen tudnak. Különös melegséggel foglalkozik a Székelyföld művészetével. Ertékelést kapnak a kötetben Csikszék, Maroszek, Háromszék és Udvarhelyszék építészeti emlékei. Különös gondot foglalkozik a délerdélyi részek kincseivel. A könyvet közel százötven fénykép egészíti ki.

SZÉKELY TESTVÉR!

Olvasd és terjeszd az ország legnagyobb példányszámában megjelenő vidéki napilapját: a „Székely Nép”-et.

Hírek

Károly

Kolozsvárt...

Egyszerűen Károlynak hívják. Nyurga székely fiú. Egy évvel ezelőtt jött Kolozsvárra Cserefalváról. Tizennégy éves fejjel otthagya faluját s búcsúzókor csak annyit mondott özvegy édesanyjának:

— Mék kenyerőt keresni. . .

Az élénk szemű, értelmes gyermek hamar meg is találta a kenyeret. Bejött a szerkesztőségbe és kifutófiúnak ajánlkozott. Felvették. Először tíz pengőt kapott egy hétre. Ebből kellett megélnie. Károly olyan ügyesen osztotta be a kevés pénzt, hogy nemcsak „kijött” a fizetésből, hanem még megtakarított is belőle. Két hónap múlva már büszkén lobogtatta a feladólevényt: nyolc pengőt küldött haza Cserefalvára édesanyjának. . .

Károly egy év alatt nyurga fiatalember lett. A fizetése is emelkedett. Most már tizenöt pengőt keres és ezért a pénzért ugyanazt a munkát végzi, mint eddig: tüzetgyújt, takarít, elhozza a lapokat, a táviratokat. Általában mindenki szereti ezt a hallgatót, keménykötésű fiút, akinek megjelenése feledtetni tudta a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban a legjobb, legmegbízhatóbb kifutófiukat is.

Az utóbbi időben azután furcsa dolgok történtek Károly körül. Egy szép napon vadonatúj ruhába állított be a szerkesztőségbe. Patyolat abapostós nadrág, zsinóros zeke feszült rajta. Csizmája is fényes volt, mint a napfény.

— Hát, te honnan szerezted ezt a szép ruhát? — kérdeztük mindnyájan.

Károly kidülesztette a mellét és így felelt:

— Idesanyámtól. . .

Tudtuk, hogy valami csalafintaság van a dologban, mert Károly özvegy édesanyja földhözragadt szegény ember. Kis házukat, tehenüket annakidején a román adóterror emészttette el. Az özvegy asszonynak csak annyi maradt, amennyi rajta volt: egy szál ruha s több semmi. . .

Károly azonnal észrevette, hogy erős gyanunk van a ruha eredete felől s közlését hamar kiegészítette:

— Itt a postai levél, ez bizonyítja. . .

A továbbiak során kiderült, hogy Károly valóban édesanyjától kapta a ruhát, csak hogy a pénzt ő küldte. Nem azért, hogy ruhát csináltasson neki, hanem hogy legyen miből élnie szegény édesanyjának.

— De honnan került Károlynak annyi pénze?

Ez is hamarosan megoldódott. Károly értelmes, ügyes fiú, hamar feltalálta, hogyan kell a kellemest a hasznossal összekötnie, hogy élni tudjon és édesanyjának is juttasson valamit. A szerkesztőségi állása mellett szép mellékjövedelemre tett szert azzal, hogy otthon, szabadidejében, a székelyek találékonyságának és ötletességének ösztönével, fűrt-faragott s kezemunkája nyomán csodálatos dolgok kerültek ki. Szép, színes dobozok, tűneményes faragások. Sokszor késő éjszakáig dolgozott s munkája közben édesanyja képe lebegett szeme előtt, aki sok nehézség között, elhagyottan éldegél a faluban.

Károly érezte, mivel tartozik édesanyjának s rendkívüli munkájának gyümölcsét rendre hazaküldte. Karácsonyra is 18 pengőt küldött haza, meg egy szép színes, angyulus levelezőlapot, amelyre ezt írta: „Édesanyám, áldja meg az Isten, hogy egészséggel töltsön el sok-sok karácsonyt. Csókolja: Károly.”

Károly a levelezőlapot behozta a szerkesztőségbe és aláírta az összes kollégákkal, mint ahogy a társaslapokat szokás és úgy küldte el édesanyjának.

Talán még meg se érkezett a sok kria-kra aláírású lap a faluba, máris útnak indult Cserefalváról Károly remekbékészült ruhája, amelyet édesanyja azzal a gondolattal tett postára, hadd legyen egyetlen fiának örömteli, boldog karácsonya. . .

— Igazságügyi kinevezések Sepsiszentgyörgyön. Az igazságügyi miniszter László Sándor dr. törvényszéki aljegyzőt jegyzővé, Torday Jenő törvényszéki irodafőosztály vezetőjévé, Bardócz Gyula járásbírói tevékenységét IX. fizetési osztályú telkekönnyvezetővé, Kereső Sándort törvényszéki II. o. altisztévé nevezte ki.

— Gépkocsis és gépkocsibrónsot csak előzetes engedély alapján lehet értékesíteni. Csikszereadáról jelentik: A csikszereadai rendőrség több gépkocsitulajdonos ellen eljárást indított, mert kocsijukat engedély nélkül eladták s az abroncsokat nem jelentették be. Vonatkozó rendelkezések értelmében a gumikat elkobozták, a vásárokat természetesen semmisnek nyilvánították s a szereplőket 300—1000 pengő között váltakozó bírsággal sújtották. Még több megyei és városi hasonló helyzetben lévő gépkocsitulajdonos ellen folytatják az eljárást.

— OTI-kölcsönből bérpalotát építenek Székelyudvarhelyen. A nagy lakásínség leküzdésére a városi tanács igénybe vette az OTI 150 ezer pengő kölcsönét, amihez még 100 ezer pengő járulna s ezzel meg is indul kora tavasszal a sürgős építkezés.

— A Vöröskereszt javára. Székelyudvarhelyről jelentik: Példás és dicséretreméltó munkát végez a székelyudvarhelyi ref. tanítónőképző, amikor a harmadik előadást rendezte a Vöröskereszt javára dr. Váro Gézáne Csátó Gabriella igazgatónő lelkes irányítása mellett. Ezúttal a VII. osztály rendezte hazafias ünnepélyt január 17-én az intézet szép tornacsarnokában a következő műsorral: 1. Gondoljunk honvédeinkre. Előadás. Tartja Nagy Margit. 2. Székely népdalbokrét. Éneklő az osztály énekkara. 3. Gyulai Pál „Erdély” c. versét szavalja Boér Piroška. 4. Bevonul a székely legény. Elettép. 5. Jakab Ödön „Székely” c. versét szavalja Szentes Piroška. 6. Talaj disztora. Előadja: Balla Ida, Bereczky Emese, Czifra Margit, Dávid Hajnal, Moldován Irmus, Szenté Piroška. 7. Magyar zongorakettős. Czifra Margit és Szentes Piroška. 8. Szemlér Ferenc „A tanító” c. versét szavalja Bede Magda. 9. „Szeget szeggel” Kisfaludy Károly vigjátéka. Előadja: Bakk Magda, Bede Erzső, Dávid Hajnal, Fejérdy Ildikó, Kálmán Jolán, Moldován Jolán, Moldován Irmus és Szentes Piroška. A szünetben a növendékek büffét szolgálnak fel, előadás után sorolás lesz.

— Megindult Héjasfalván át az első székelyföldi vonat. Székelyudvarhelyről jelentik: Németországba elindult Héjasfalván és Segesváron keresztül az első vonatszerelvény, amely 20 vagon faszenet szállított. Remélhető, hogy lassan megkezdődik a rendes forgalom, amely annyira életérdeke Udvarhely vármegyének.

— Szállítási kedvezmény ásványvizes palackok után. A magyar államvasutak kedvezményt léptetett életbe az ásványvizforrás vállalatok címére feladott üres, használt ásványvizes palackok fuvarozására és díjszámlára.

— Vöröskereszt táncestély Ditrón. A ditrói Vöröskereszt-fiókgyűlés január 17-én, szombaton este 9 órai kezdettel a község háza nagytermében a Vöröskereszt javára zártkörű táncestélyt rendez. A táncestély fővédnökei: dr. Ábrahám Józsefné, László Dezső dr. főispán és Ábrahám József dr. alispán.

— Háborús emlékérem megszerzése. A háborús emlékérmét az eddigi felfelszabadult erdélyi megyékből feltűnő kevesen igényelték. Ennek oka csak az lehet, hogy még kevesen tudják, kiknek is van joga ezt igényelni. Midőn az igénylésre felhívjuk a figyelmet, egyben közöljük, ki tarthat számot erre a háborús emlékérmére: a) aki az 1914—18. évi háborúban, mint katona résztvevett; b) hadiözvegy, vagy hadiárva, aki családfenntartóját a háboruban elvesztette; c) 1914—18. évben sebesült, betegek stb. érdekében végzett szolgálatért valami kitüntetésben részesült, vagy az 1922. évben alapított vöröskereszt díszjelvénynek már tulajdonosa; d) aki 1914—18-ban a hadrakelt seregnél vagy a mögöttes országban állami vagy ezzel egyenértékű szolgálatot végzett, (közigazgatás, posta, távirat, vasút, hajózás, hadipar stb.); e) aki a háború és forradalom alatt vagy után a Haza iránt önfeláldozó hűségének adta tanujelét. Az igénylést nyomtatványon kell beadni. Ilyen nyomtatványt a vármegyei Vitézi Szék szívesen ad. Az emlékérmé megszerzése egyéni érdek mellett nemzeti és katonai célt is szolgál.

— Postaügynökséget kapott Havad község. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Havad községben a közlekedésügyi miniszter postaügynökséget állított fel.

— Kinevezések és áthelyezések Marostorda megyében. Tudósítónk jelenti: A belügyminiszter ifj. Benkő Jenő közgazgatási gyakornokot szolgabíróvá nevezte ki. A főispán Bor László dr. szolgabíró Tekere osztotta be, segélydíjas közigazgatási gyakornoknak kinevezte Berde Kálmán dr.-t, áthelyezte a marosi alsó járásba Schmidt János szolgabíró, a régi alsó járásba Patrubány István dr. szolgabíró, a maroshévízi kirendeltséghez Fiala Egon dr. szolgabíró. Az alispán Berde Kálmán dr.-t a tekei, Nagy Árpád dr.-t a régi felső, ifj. Benkő Jenő dr.-t a mezőbándi járásba osztotta be.

— Halálozás. Megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett fiunk, Benkő Lajos 30 éves korában Köpecen meghalt. (K 559)

— Emelkedett a belföldi gyógyvizfogyasztás. A rendkívüli helyzet nyomán csökkent a külföldi gyógyvizek fogyasztása a „multhoz viszonyítva. Ugyanakkor emelkedett a hazai, különösen a székelyföldi gyógyvizfogyasztás. A szakkörökben nagy lehetőséggel számolnak, ha az erdélyi gyógyvizek értékesítése teljesen kialakul.

— Bajtársi táncestély Marosvásárhelyen. A Magyar Tűzharcos Szövetség marosvásárhelyi főcsoportja január 17-én, szombaton este 9 órai kezdettel a Kulturpalota nagytermében tartja bajtársi táncestélyt. A bajtársi táncestélyen rövid éjféli műsor lesz, amelyen Máthé János dr. tart. főhadnagy mond beszédet, Maetz Piroška orgonán ad elő, Jancsó Adrienne szaval.

— Előléptetések a csikszereadai rendőrségen. Csikszereadáról jelentik: A belügyminiszter vitéz Nagy Jánost, a csikszereadai rendőrség detektív-csoport vezetőjét a X. fizetési osztályba előléptette. Ugyanakkor Kemény László detektívgyakornokot a XI. fizetési osztályba kinevezte.

— Újévi üdvözlések új székely módra. Csikszereadáról jelentik: Régi, kedves szokás, hogy ismerősök, jóbarátok újév alkalmával köszöntik, üdvözlük, jókívánságokkal halmozzák el egymást. Névjegyeket nyomtatnak, „Buék”-et írnak a kartonok sarkára, majd borítékok önzőnt címezik és bélyegezik fel. Nem szólnak a szokás ellen egyetlen szót sem. Ma minden eszközt és módot meg kell becsülni, mely a magyarokat egymáshoz közelebb hozza. Hisszük,

hogy ez a szokás is az egységre, egymás szeretetére törekvést szolgálja. A rengeteg újévi üdvözlés között akadnak megemlékezésre méltó, újszerű is. Kovács Károly dr. csikszereadai ügyvéd, az Erdélyi Párt csikvármegyei tagozatának főtitkára ma 30 pengőt juttatott csikszereadai szerkesztőségünkhöz azzal a kéréssel, hogy a helyi rom. kat. gimnázium igazgatója évvégén jutalmazzon meg egy jól tanuló, tősgyökeres székely fiút. Elhatározását így indokolja Kovács dr.: „Ebben az évben senkinek sem küldtem újévi köszöntőt. Az ecélra szánt összeget székely diáknak juttattam.” Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— KÉT HÉTEN BELÜL ISMÉT KAPHATÓ RIZS. Az utóbbi időben a magánkereskedők nem rendelkeztek rizsszel. A közelmúlt hetekben Olaszországból nagyobb rizsszállítmány érkezett, amely már a hazai hántalmazmokban van. A készárú innen két héten belül kerül szétosztásra, úgyhogy a kereskedők rövidesen ismét árusíthatnak rizst.

— Tízmillió pengő értékű zárolt textilárut osztottak szét. A napokban fejeződött be a leltározott és zárolt textilárú készletek szétosztása. Mintegy 10 millió pengő értékű textilárut utaltak ki a kijelölt kereskedők részére. A budapesti kijelölt textilnagykereskedők a zárolt árúból 38 százalékot, a vidékiek pedig 62 százalékot kaptak. (Magy. Tud.)

— Népművelési előadás színes keskenyfilmmel. Csikszereadáról jelentik: Az Országos Idegenforgalmi Hivatal csikszereadai kirendeltsége a város népművelési bizottságával karöltve nagy és általános érdeklődés mellett előadást tartott a Vigadó nagytermében. Az előadást Szász Gerő polgármester nyitotta meg rövid beszéd keretében és rámutatott az iskolán kívüli népnevelés nagy fontosságára. Ferencz József rom. kat. képezési tanár, népművelési gazda nagy tájékozottsággal és körültekintéssel felépített beszéd keretében mutatott rá, hogy a népművelés nemzetnevelő, nemzeterősítő s így országépítő munka, amelyből mindenkinek ki kell vennie a maga részét. Ez után bemutatták az OMHI Margitsziget, Pécs és Erdély című igen szép színes keskenyfilmjeit. Az oktató és népszerűsítő előadásokat, értesítéseink szerint, rövidesen rendszeresíteni fogják.

— Az MSE bálja. A Marosvásárhelyi Sport Egyesület a Közművelődési Házban jólsikerült táncestélyt rendezett, amelyen Marton Zsigmond és Mátyás Ferenc dr. polgármesterrel az élén a város társadalmának színe-jáva résztvevett. A bál találkozója volt a város és a vármegye magyar társadalmának.

— Megbirságotlák, mert engedély nélkül cserzésre bört vállalt. Csikszereadáról jelentik: Hajdu Aron csikszereadai timármester ellen feljelentést tettek illetékes közegek, mert ellenőrzés során 43 darab különböző fajta és minőségű bört találtak cserzés alatt nála. Védekezése során a timármester előadta, hogy a bőrt csak cserzésre vágta. Sem a mester, sem a bőrök tényleges tulajdonosai nem tudták felmutatni az anyaggazdálkodási hivatal vonatkozó engedélyt, ami nélkül cserzést vállalni nem szabad. Most foglalkozott a rendőrség kihágási osztálya a kérdéssel. Megállapította, hogy kétségtelen kihágás esete forog fenn, amiért a körülmények figyelembevételével 300 pengő pénzbírságra ítélték Hajdu Aront. Az ítélet még nem jogerős.

— Ráömlött gyermekére a forró víz. Vitézy Béla és Kurtuly Margit fotomartonos lakosok gondatlanságból okozott emberölés miatt kerültek a törvényszék elé. Vitézy Béla kis gyermekére ráömlött a kályháról az ott levő forró víz. A kisgyermek olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy sérüléseibe nemsokára belehalt. A törvényszék tekintetbe vette az enyhítő körülményeket és azt, hogy az anya ugyanis megbűnhődött, mindkettőjüket felmentette.

**Földművelésügyi
kinevezések
a Székelyföldön**

A magyar kir. földmívelésügyi miniszter a magyar kir. erdőmérnökök személyzeti létszámában Székely Géza és Weyda János marosvásárhelyi ideiglenes minőségű főerdőmérnököket a VII. fizetési osztályban ideiglenes minőségű m. kir. erdőtanácsosokká, Spanyol Béla kovásznai ideiglenes minőségű erdőmérnököt a VIII. fiz. osztályban ideiglenes minőségű főerdőmérnökke, Kovács István székelyudvarhelyi erdőmérnököt a VIII. fiz. osztályba főerdőmérnökke, Jekeli Oszkár sepsiszentgyörgyi és Békási Elek csikszeredai ideiglenes minőségű erdőmérnököket a VIII. fiz. osztályba főerdőmérnökke, Seberényi Ferenc csikszentmártoni, Ferenczi Béla gyergyótölgyesi segédmérnököket a IX. fiz. o-ba erdőmérnökke, Gajdásy Nándor székelyudvarhelyi VIII. fiz. o-ba sorolt gazdasági felügyelőt a VII. fiz. o-ba gazdasági felügyelővé, Náduvvari Sándor marosvásárhelyi VIII. fiz. o-ba sorolt gazdasági felügyelőt a VII. fiz. o-ba gazdasági felügyelővé, Puy Aladár marosvásárhelyi IX. fiz. o-ba sorolt gazdasági felügyelőt a VIII. fiz. o-ba gazdasági felügyelővé, Miklósi Károly székelykereszturi, Bedő Károly sepsiszentgyörgyi IX. fiz. o-ba sorolt id. minőségű gazdasági felügyelőket és Gaál Sándor csikszeredai okl. gazdát a VIII. fiz. osztályba sorolt ideiglenes minőségű gazdasági felügyelőkké, Baczó Géza X. fiz. o-ba sorolt ideiglenes minőségű gazdasági segédfelügyelőt a IX. fiz. o-ba sorolt ideiglenes minőségű gazdasági felügyelővé, Szathmáry Ákós csikszeredai, Ujváry Sándor csikszeredai X. fiz. o-ba sorolt gazd. segédfelügyelőket a IX. fiz. o-ba sorolt gazd. felügyelőkké, Lukács Ernő székelyudvarhelyi gazd. gyakornokot a IX. fiz. o-ba gazdasági felügyelővé Szentgyörgyi Sámuel székelyudvarhelyi gazd. gyakornokot a IX. fiz. o-ba sorolt ideiglenes minőségű gazd. felügyelővé, Babochay László csikszeredai, Tompa László sepsiszentgyörgyi, Szász Dezső szászrégeni, Bende Jenő csikszeredai gazd. gyakornokokat, Máté Lajos sepsiszentgyörgyi, Benkő Gábor étfalvazoltáni okl. gazdákat a X. fiz. o-ba ideiglenes minőségű gazd. segédfelügyelőkké, Megó Tibor sepsiszentgyörgyi okl. gazdát ideiglenes min. gazd. gyakornokká, Martini Géza kézdívásárhelyi gazd. iskola igazgatót id. min. gazd. tanárrá, Vántsa Lajos, Szabó Lóránt marosvásárhelyi id. min. helyettes tanárokat id. min. segédtanárokká, Brandis László csikszeredai id. min. gazd. isk. helyettes tanárt, Vajda Domokos, Nagy Jenő marosvásárhelyi okl. gazdákat id. min. segédtanárokká, Nagy Jenő marosvásárhelyi középiskolai tanárjelöltet id. min. segédtanárrá, Atkár Gyula csikszeredai tiszteletdíjas tanítót id. min. helyettes tanítóvá, Domokos J. Róbert csikszeredai kir. műsz. tanácsosi c. és j. felruházott kir. főmérnököt műsz. tanácsossá, Hován László csikszeredai segédmérnököt mérnökke, Babarci József marosvásárhelyi mezőgazdasági kísérleti vegyész II. osztályú fővegyésszé, Krafcsik Ödön marosvásárhelyi okleveles mezőgazdát mezőgazdasági kísérletügyi adjunktussá a IX. fiz. o-ba, Bocsó József mezőgazd. kísérletügyi II. osztályú fővegyész elsőosztályú fővegyésszé a VII. fiz. o-ba, Pap Mózes székelyudvarhelyi növényegészségügyi gyakornokot a X. fiz. o-ba segédfelügyelővé, Elek István sepsiszentgyörgyi okleveles gazdát növényegészségügyi gyakornokká, Csik Benedek marosvásárhelyi miniszteri számvizsgálót számvevősi tanácsossá, Szabó Lajos marosvásárhelyi erdőszámvizsgálót erdőszámáná-

A székelyföldi kislefűrdők forgalomhiányának okai

Megtörténtek az előkészületek a sepsiszentgyörgyi szállodatelek kisajátítására — A „kalandozó” fűrdővendégek

Sepsiszentgyörgy, jan. 13. Érdekes képet kaphatunk a székelyföldi fürdők helyzetéről a háromszék-vármegyei Idegenforgalmi Bizottság legutóbb, Barabás Andor dr. alispán elnököletével megtartott ülésének jegyzőkönyvéből. Az ülés hosszasan foglalkozott az elmúlt fürdőidény tapasztalatainak megtárgyalásával és azzal, hogy mit forgalmazott az idegenforgalom Háromszék vármegye részére az elmúlt esztendőben és milyenek lehetnek a székelyföldi fürdők kilátásai a jövőre vonatkozólag. Gábor Ernő, az idegenforgalmi hivatal vezetője megállapította, hogy a székelyföldi fürdők közül a nagy közönség és az utazási irodák Szovátát, a Gyilkostót a Békás-szorossal, Tusnádfürdőt és Bor-székfürdőt részesítették előnyben. A legnagyobb forgalma Szovátának volt. A többi székelyföldi fürdőket úgy a közönség, mint az utazási irodák elhanyagolták.

Elmaradtak a betegek és a gyermekek

A betegek és a gyermekek a szó teljes értelmében nem is jöttek az elmúlt esztendőben a Székelyföldre. Ennek egyik okát a rossz közlekedési viszonyokban kell keresni. A másik ok a folytonosan kiéleződött külpolitikai helyzet, valamint az orosz határ közelsége.

Meg kell állapítani, hogy a magyar közönség nem hisz olyan mértékben a székelyföldi fürdők gyógyvizeinek hatásában, mint a román közönség hitt. A közönség főként a magaslati helyeket kereste és így a háromszéki és udvarhelyi kúsfürdőket elkerülte. A részvétlenség egyik főoka talán az is lehet, hogy még a székelyföldi kúsfürdők is túlságosan drágák az ország más részén levő fürdőkhez

Komandó előtérben.

Előpatak talán Magyarország összes gyógyfürdői közül az idén a legkétségteljesebb helyzetben volt. A román határ közvetlen közelsége, társasgépkocsi, villanyvilágítás hiánya, a propaganda elégtelensége, stb., maguk után vonták a régi és híres fürdő múltévi teljes csődjét. **Málnásfürdő** elhanyagoltságában kell a részvétlenség főokát keresni. **Kovács**na óriási távolsága a központtól okozta azt a körülményt, hogy a román idők forgalmának még a tízedrészét sem fejthette ki. **Komandó** várakozáson felül jól forgalmazott, amit főleg fejlődő hírnevé-

csossá, Palkó Lajos marosvásárhelyi számellenőrt id. minőségű min. szám vizsgálóvá, Beatha Izabella marosvásárhelyi számdíjnosokt, Létay István marosvásárhelyi kiseg. munkaerőt számgyakornokká, Soó Gáspár székelyudvarhelyi miniszteri irodaségdöntisztet irodatisztté nevezte ki.

— A csikmadarasi állami iskola adománya a Vöröskeresztnek. A csikmadarasi állami iskola ifjusági Vöröskereszt köre, Hallay Edit és özv. Eröss Józsefné tanítónők vezetésével a harctéren küzdő katonák részére 58 érmelegítőt gyűjtöttek. Az adományt a Vöröskereszt központjához jutatták e!

Az úgynevezett székelyföldi „kisfürdők” elhanyagolásának több oka van. Ezek a fürdők nem fejthettek ki országos viszonylatban kellő propagandát és nem is nyújthatták azt a kényelmet, amelyet ma már a közönség megkövetel. A nagy utazási irodák is csak a nagyfürdőkkel kötöttek megállapodást, de másrészt tekintettel voltak arra is, hogy melyik fürdők elégíthetik ki a közönség igényeit. Ha ide is tévedt néhány vendég ezek nem kimondottan üdülési szándékkal jöttek, hanem főleg a kíváncsiság és a tapasztalatgyűjtési vágy hozta őket a háromszéki kisfürdőkre. Ez már abból is látszik, mert a közönség nem maradt egy helyben, hanem egyik helyről a másikra vándorolt, mindent látni akart, de valószínűleg azért is változtatta a helyet, mert nem találta meg azt a kényelmet, amelyet szeretett volna.

viszonyítva. Befolyásolta a részvétlenséget továbbá a vasuti kedvezmények teljes beszüntetése, a székely városok alacsonyfokú szállodaviszonyai, ahol a legelemibb kényelmi igényeket sem lehetett kielégíteni, nem is beszélve a teljes szórakozási hiányról.

Igy a háromszéki fürdők ebben az évben csak mintegy négyszáz-ezer pengőt forgalmaztak. Örvendetes, hogy emellett a Székely Nemzeti Múzeum az elmúlt esztendőben mintegy 5.600 személy látogatását tünteti fel. A múzeum erős látogatottsága biztató jel a jövőre nézve, hogy ennek az intézménynek fejlődése erős kihatással lesz Sepsiszentgyörgy idegenforgalmára.

nek, romantikus voltának, magaslati fekvésének, de főleg kényelmi berendezéseinek lehet köszönni. Emellett Magyarország egyik leg-
olcsóbb magaslati üdülője is.
Uzonkafürdőt az anyaország köz-
sége várakozáson felül látogatta és fejlődő képességét nem lesz
nehéz biztosítani. **Csiszár, Transsylvánia és Sugásfürdők** ezidő-
szerint nem nagyon alkalmasak
vendégek fogadására.

A bizottság letárgyalta az anynyira égetően szükséges sepsiszentgyörgyi szállodaépítés jelenlegi helyzetét is. Benedek János városi főjegyző ismertette, hogy a

Kovács Gábor-téren fekvő Grodeczky-telep kisajátítására az előkészületek megtörténtek. A városi közgyűlés a kisajátítási kérvényt benyújtása felett január 19.-én határoz. A kisajátításhoz szükséges kölcsönösszeget a város a belügyminisztérium által kapja meg. A bizottság annak a nézetének ad kifejezést, hogy ezzel az egyetlen szállóddal nem oldódik meg minden kérdés. Sepsiszentgyörgynek feltétlenül bele kell kapcsolódnia az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal turista- és diákszállónak most épülő láncolatába. A Székely Nemzeti Múzeum öröndetes látogatottsága is megkíván egy ilyen szálloda-tipust, mert el kell következnie annak az időnek, amikor az ország középiskoláinak, egyetemének diáksága felkeresi a székely népnek ezt a büszkeségét.

A bizottság elfogadta azt a javaslatot, hogy a Szent Anna-tóhoz való gépkocsiút megépítése ügyében kérelemmel fordul a közlekedésügyi miniszterhez. Ennek az útnak a megépítése igen fontos, mert az ország egyik gyönyörű tája lenne bekapcsolható ezáltal a tömegturizmusba. Az EKE háromszék-tármegyei tagozata a Szent Anna-tónál egy menedékház építését vette tervbe. Ezt az építkezést sokkal nagyobb arányban viteleznék ki, ha ígéretet kapnának az út megépítésére. A bizottság kérte az elnökö alispárt, hogy a megye törvényhatósága — a gépkocsiút megépítésének ügyében — forduljon a közlekedésügyi miniszterhez.

A vasúti kedvezmények biztosítása a háromszéki fürdők fejlődésére elengedhetetlen. A múlt évben tulságosan későre lépett érvénybe a kedvezmény s így azt kevesen vehették igénybe. Valószínűnek látszik, hogy ezévből a vasúti kedvezményt könnyebb lesz kiharcolni. A bizottság kérte az alispánt, hogy járjon el a közlekedésügyi miniszternél a vasúti kedvezménynek május 1-től való megadása végett.

Nem valószínű, hogy a következő idény rendkívüli fellendülést hozhatna a székelyföldi kistüdők fejlődésére, de a múlt hibáinak felmérése és egészséges tervek készítése biztatás arra nézve, hogy a fokozatosan növekvő idegenforgalom, ha nem is egy éven belül, de később mégis bekövetkezik és a székelyföldi fürdők végeredményben az ország idegenforgalmának arra a csúcsára jutnak el, amelyet megérdemelnek.

SZÉCHENYI Január 14–15-én
filmszínház szerdán és csütörtökön 6 és 9 órai kezd.

Éjféli tangó

Pola Negri német beszélő filmje

Január 16-17-18-19-20

hétköznapiakon 6 és 9 órai kezdettel vasárnap 3 6 és 9

Halálos tavasz

ZILAHY LAJOS világhírű regénye nyomán

E filmnél csak 16 éven felüliek látogathatják az előadásokat!

Főszerepben: Jávör Pál, Karády
Katalin, Szörényi Éva

GÁBOR ÁRON

REGÉNY

Írta: FOLDI ISTVÁN

(24)

— Na, éppen ez hiányzik, hogy a magyarok miatt két osztrák tiszt tüzzön össze egymással és nálam. Nem, ezt a sértést csak borral és nem vérrel lehet lemosni. Hansi!

Akkor jutott eszébe, hogy elküldte a katonát a kertészhez és ki akart menni, hogy a házigazda cselédjét hívja fel. Az ajtóban azonban majd beleütközött a tisztiszolgába.

Az, a kezében lefelé fordítva lógatta a piros szegfűcsokrot és olyan bánatos volt az arca, hogy Vorwiczek is megijedt tőle.

— Mi van veled?

A katonai tisztelget, közben hunyorított a szemével, vagy valamit mondani szeretne és gazdája után behuza az ajtót.

— Mi az?

— A virág nem kell, visszaküldték.

Vorwiczek megtántorodott a dültől.

— Add ide, kapott a tisztiszolga kezéhez és vad indulattal kitéve a csokrot, ledobta azt a földre és rátaaposott a csizmáival.

— Így taposom le őket is, a kisasszonyt és az apját is. Megmutatom, ki az a Vorwiczek, azt a ...

— Borért, muzsikussért, nesze. — A zsebéből pénzdarábokat rántott ki, azokat is ledobta a földre és becsapta maga után az ajtót.

Bent a szobában már teljes volt a béke és a többiek észre se vették, hogy milyen feldult a házigazda arca.

A hadnagy magyarázott.

— En ismerem Csermeky kapitányt és mondhatom, hogy kevés olyan képzett, ügyes tisztje van a hadseregnek, mint ő.

— Képmutatás az egész, — ordított közbe Vorwiczek. — Az egy simulekony, ravasz ember, én mondom, hogy egészen okos dolog volt már kétszer kihagyni az előléptetéseknél. Mérget vennék rá, hogy egy követ fuj a fajtájával. Rebellis ez is, mint a többi. Rebellis az egész magyar banda és be fogom bizonyítani ezt az állítástomat.

Csupa gyűlölet, csupa felháborodás volt minden szava és olyan tüzzel mondta, hogy a többiek is teljesen átitatódtak ettől a gyűlölködéstől.

Mindenik tudott néhány esetet mondani a saját tapasztalataiból, mindegyikben meggyúlt a gyűlölet fojtva pislákoló tüze és estefelé, mikor Hansi harmadszor ment a buteliért, a Vorwiczek kezében elsült a revolver és a nagy velencei tükör ezer darabban hullott a szoba padlójára.

9.

Szürküldött. A kemencéből kiengedték az utolsó olvasztás vasat, a csigákat leeresztették és Gábor Áron kinyitotta a tüzelő ajtaját, hogy a fény szétterüljön a műhely tapaszos padozatán. Az udvaron is elhalkult a kopácsolás, a fészerek alá dőcögve gurították be a nehéz, vaspántos kerekeket és Fritz, a főolvasztó legény akkorát nyújtózkodott, hogy majdnem kitaszította a gerendázatot.

— Sógor, a két hét lejárt s még itt vagyok. — Lépett a német mellé Gábor és a vállára tette a kezét. Fritz először csodálkozva nézett

le az előtte álló emberre, majd farkas karni kezdte a fejét és káromkodott.

— Ördög vagy, tisztára ördög vagy te Gábor. Teljesen tönkretettél, agyondolgoztattál, kétszer annyit végeztünk ketten, mint azelőtt, mert azt hittem kidüllesz mellőlem s akkor kinevetlek. Most meg azt veszem észre, hogy én tönkrementem s te úgy állasz itt mellettem, mintha csak a tegnapi kezdted volna.

A nagy darab ember tényleg rosszul nézett ki a nagy hőség következtében, arcán kialszálódta a ráncok, karján kékre dagadtak az erek a megerőltetéstől és a ruha is cafatokra rongyolódva csüngött a testéről. Mint egy zsák, úgy puffant le Gábor előtt egy padra s elernyedten, hátraereszkedve, lassan beszélt.

— Már beszéltem Müller urral is rólad, tudod, hogy nagy lett a becsületed előtte is, tudod, hogy kérni fogják, hogy hagyjanak itt téged egész addig, amíg lejár a szolgálati időd? Nagy szó ez, ezt itt még

A Német Népközösség szászrégeni népviseleti ünnepélye

Szászrégen, jan. 13. A Székely Népi tudósítójától: A Német Népközösség szászrégeni csoportja nagyszabású szász népviseleti ünnepélyt rendezett a Városi Szálló báltermében, amelyre meghívták a város polgári- és katonai hatóságok vezetőit és az erdélyi Német Népközösség keretében működő úgynevezett szomszédságok összes képviselőit.

Az egyszerűen és hatáson feldíszített terem magyar- és német lobogódiszba öltözött. Az emeleti páholyoknál, a győzelem jelszavának hatalmas neonfényes „V” betűje tünt fel. A gyönyörűen kivilágított teremben már este 8 órakor nagy tömeg hullámozott. A férfiak jellegzetes öltözké: fekete csizma, fekete nadrág és feketével himzett fehér ing. A vidékek szerinti népviseleti különbség csupán a kihimzett bőrv és háromszög alakú nyakkendő színkeverékeiből volt megállapítható. Az alsó-, felső- és oroszidecsi szászok inkább a kék színt kedvelik míg a bátyosiak övein és nyakkendőin inkább az élénk piros az uralkodó szín.

A PRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 10 fillér — Állástkeresőknek egy szó 6 fillér — Az első és kiemelt szavak kétszer számítandók — Minden apróhirdetés ára azonnal fizetendő — Tümpéldányt nem adunk — Jelítség és cím a kiadónak hirdetési helyben 30, vidéken 60 fillér felár számítandó — Nyitlér 1 pengő soronként Notiszhr 60 fillér soronként — Kiadóhivatal: Gróf Teleki Pál-tér 4. szám

CSÁNYI Sándor író, a grafológia tudósa, egy pengőért tökéletesen jellemrajzol, két pengőért célravezető élettanácsot ad és öt pengőért részletesen analizál. Levelekre — pénz mellékelésével — válaszol. Sepsiszentgyörgy, Gróf Csáky-u. 35. (1413)

GYERMEKGONDOZÓNÓT keresek két négyéves fiú és egy ötéves kislány mellé. Fizetés megegyezés szerint. Utiköltség fizetve. Bucs József-né, Kézdivásárhely, Múmalom. (H. 305)

VÁNYOLÓK részére szállítok vasalógépeket, centrifugát, kartolót és fonó-gépeket. Árajánlattal készséggel szolgálok. Tóth Antal, Budapest V., Koháry-u. 19/A. (H. 306)

egyetlen katonával se tették és még valamit megsugok neked, de senki se tudjon róla, Gábor. Fizetést adnak, megpedig majdnem annyi, mint nekem. Te ... ördögbe ojtott magyar.

Gábor mosakodott és szó nélkül hallgatta eddig a beszédet. Most azonban ő is elmosolyodott és büszkén nézett társára.

— S ha nem maradok?

Fritz felugrott és összecsapta a kezét.

— Bolond vagy, elszalasztasz egy ilyen kitűnő ajánlatot? Te tudod-e, mit teszel?

— Tudom és mégse maradok nálatok, mert ezzel az egész műhelydologgal engem becsaptak, engem ágyugyárba vezényeltek s a végén egy nagy kovácsműhelybe kerültem, ahol még csak nem is csinálnak ágyut.

— Mondom, hogy bolond vagy. Neked az ágyu rögeszméd lesz fiám és közben felkopik az állad. Mint ha nem mindegy lenne, hogy vasat olvaszt-e az ember ágyugolyónak, vagy bronz mellett izzad, hogy ágyut önthessen. A lényeg a pénz, a kereset, amiből él az ember. Nem értelek.

(Folytatjuk.)

15. Molitoris Károly dr. beszercei ev. lut. főesperes, Nikolaus Herrich szászrégeni ev. lut. esperes, Gassner Robert erdélyrészi német népközösségi vezető, Langenhan Ottó beszercei és Schell András szászrégeni körzetvezető, Kessel Sámuel a szomszédságok szászrégeni vezetője, Schwab Trángott a szászrégeni szász gimnázium igazgatója, Krauss Adolf népközösségi titkár és a környékbeli vidékek összes vezetői.

Pontban 9 órakor felhangzott a városi szász zenekar játéka. A bálteremben elült a zsivaly és megkezdődött a jellegzetes szász viseletbe öltözött 150 pár díszes felvonulása, amelyet óriási taps üdvözölt. A hagyományos néptáncok bemutatása után német menüet, polkát és valcert táncolt a közörség. A táncoló párok között polkázott Schmidt polgármester is.

A nagyszabású szász népviseleti ünnepély éjszaka 3 órkor ért véget a legvidámabb hangulatban.

(r. t.)

Testedzés

VASÁRNAP

MAROSVÁSÁRHELYEN SZEREPEL A CsTE JÉGKORONGOZÓ CSAPATA

Csikszeredáról jelentik: Január 6-án játszották le Csikszeredán a székelyföldi jégkorongozó bajnokság első fordulóját. Ezalkalommal a marosvásárhelyi MSE csapata 1:3 arányú vereséget szenvedett a CsTE együttesétől. Vasárnap délután Marosvásárhelyen játszottak a csapatok a második forduló. A csikszeredai csapat szombaton délután utazik Marosvásárhelyre. A győztes csapat a kolozsvári kerület bajnokával mérkőzik az erdélyi bajnoki címért. A küzdelem tehát előreláthatólag kemény és elszánt lesz. Ennek ellenére durvaságmentesnek kell lennie. Eppen ezért újból javasoljuk: küldjenek szövetségi biztost a marosvásárhelyi mérkőzés megfigyelésére és levezetésére.

Tekesport

A marosvásárhelyi Jóbarát egyesület serlegéért a tekecsapatok között nagy küzdelem kezdődött. Az első fordulóban a Csőreki Egyetértés 121 fát ütött. Az egyesület vezetősége ezután is kéri a csapatokat, hogy a serlegért folyó küzdelembe való részvételüket mielőbb jelentsék be.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 15.

Budapest I.: 6.40: Ebresztő. Torna. 7: Hírek. közlemények. Hanglemek. 10: Hírek. 10. 15: Szórakoztató zene. 11.40: Felolvasás. 12.10: Magyar nóták. 12.40: Hírek. 13.30: A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 13.45: Rendőrzene. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 15.20: Zöldy Sándor hegedű, zongorakísérettel. 15.40: Előadás. 15.40: Vass Margit, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel. 16.45: Időjelzés, hírek. 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15: Előadás hanglemekkel. 18: Táncczene. 18.30: Gazdasági előadás. 19: Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20: Gitárszámok. 19.30: Reményik Sándor emlékezete. 20: Vónósnyegys. 20.20: Elbeszélés. 20.40: Régi hangosfilmek kedvelt dalai. 21.40: Hírek. 22.10: Hanglemek. 22.40: Katonazene. 23: Idegennyelvű hírek. 24: Hírek. 00.15: A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

TUDJA Ön, hogy a volt Dohánygyári Szövetkezet helyiségében kitűnő paradicsomot vásárolhat kimérve olcsó áron. (1428)

ELADÓ üzemképes Hoffer cséplőgép 1000-es Hanomag traktorral, villanyvilágítással. Novák Dávid, Székelyudvarhely. (1430)

ELADÓ egy kerékpár és lakatoszerszámok. Cim: Égető András, Köpecz. (1433)

VENNÉK egy holdnyi szántót a Csiki-út mentén a városhoz közel. Angoranyúl-ketrecek eladók Vásárhelyinél. (1434)

ASZTALOSGÉPEKET, gyalupadot, enyvezőbakkot megvételre keresek. Kisgyörgy. Örkő 14. (1435)

A GAZDA ROVATA

CUKORRÉPAMAGVAK HATÓSÁGI ELLENŐRZÉSÉT KÉRIK A TERMELŐK

A cukorrépagapot a jelenlegi termelési rendszer mellett a cukorgyárak bocsátják a termelők rendelkezésére. A termelők panaszaik szerint a gyárak szerződéses gazdákat főleg olyan répa vetőmaggal látták el, amelyek elsősorban dus cukortartalmú répák termesztésére voltak alkalmasak, de nem biztosítottak megfelelő mennyiségű hozamot. A termelők szerint szükség van arra, hogy a földmivelésügyi kormányzat szakközegeivel ellenőriztesse a cukorgyárak által kiosztott répagyvakat.

TEJELLENŐRI TANFOLYAM KESZTHELYEN.

A keszthelyi gazdasági akadémia február elsejével újabb állattenyésztési ellenőri tanfolyamot indít. A jelentkezők száma a felvehető keretet már is nagymértékben meghaladja, mégis tekintettel az erdélyi állattenyésztő Egyesületek állattenyésztési ellenőri hiányára, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület ki akarja eszközölni erdélyi hallgatóknak a felvételt is. Ezért felhív minden érdeklődőt, hogy a tanfolyamra való felvételét célzó kérvényt egy eredeti példányban a keszthelyi m. kir. Gazdasági Akadémia Igazgatóságának, egy másolat példányban pedig az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési ügyosztályának (Kolozsvár, Majális-utca 24.) Haladéktalanul juttassa el. A kérvényben feltüntetendők a kérvényező személyi adatai (születési év, hely, vallás, iskolai képzettség), utkeletti erkölcsi bizonyítvány, mellékletekként pedig az Akadémiának szóló kérvényhez csatolandó: egy anyakönyvi kivonat, tejüzemben folytatott gyakorlatról szóló hatóság, vagy az illető tejüzem által kiállított szolgálati bizonyítvány. A tanfolyamra 18 évesnél fiatalabbak nem vehetők fel. Az eredeti kérvényre 2 pengő, a 3 mellékletre 30—30 fillér okmánybélyeg ragasztandó.

A rendkívül nagy számu jelentkezőre való tekintettel még a legmegfelelőbbben igazolt kérdés sem nyújt biztosítékot a felvételre, természetesen azonban az előbb jelentkezők esélyesebbek. Azokat, akik a tanfolyamra felvétetnek, azt eredményesen elvégzik, a be nem töltött állások arányában alkalmazzák.

Tejellenőri oklevél megszerzése elsősorban azoknak a gazdasági iskolát, vagy pár középsikolát végzett gazdafiaknak érdeke, akik erre hivatást éreznek és állami szervnél akarnak elhelyezkedni.

KÖLCSÖNNEL SEGITIK ELŐ A VETŐMAGTISZTÍTÓ GÉPEK BESZERZÉSÉT

A gazdaérdekltség előterjesztése alapján a földmivelésügyi kormány kedvezményes kölcsönnel támogatja a gazdák vetőmagtisztítógép beszerzését. A kölcsönt a gazdasági felügyelőségek útján kell kérni. Mivel a vetőmagként értékesített gabona után felárat fizetnek, a gazdák számára gazdaságosnak látszik a kölcsön igénybevétele és a gépek beszerzése.

Csikjenőfalván megszűnt a bicskázás, de még mindig vannak lélekmérgezők

A felekezeti iskola hiánya miatt rendkívüli feladatok hárulnak az iskolán kívüli népművelésre

Csikjenőfalva, jan. 13. (Kiküldött munkatársunk jelentése.) Csikszenttamástól a község első házát jelző fehér-fekete tábla választja el Csikjenőfalvát. Észrevétlenül ér a gyalogló az egyik községtől a másikba. Külső formára nincs is semmi különbség Csikszenttamás és Csikjenőfalva között. Itt is találkozunk a már kifogásolt idegen építkezési formával. Itt is idegenmajmolásba fogtak egyesek. Nem jó nekik az ősi forma. A mezőgazdaság és az állattenyésztés terén kövessék a fejlődés útját. Tanuljanak idegenektől is, de szokásaikat, építkezési formáikat tartsák meg.

Szerencsére itt is csak szórványosan jelentkeznek az idegen hatás, úgyhogy gyorsan elejét lehet venni.

A felszabadulás óta nagy változáson mentek át a csikjenőfalvi lelkék. Az elnyomatás keserves esztendőiben ebben a községben verekedés, bicskázás nélkül alig-alig volt táncmulatság. Csikjenőfalván nagyszűrűen érvényesülnek az idegen hatalom elgondolásai: egymásnak kell ugrasztani a székelyeket, hadd verekedjenek, üssék, püföljék egymást, ontsák egymás vérért, mert ebből csak nekik származhatik bajuk. Egy-egy rendszerint semmiségből keletkező véres verekedés után a helyszínen megjelenő nyomozó közegek cinikusan jegyezték meg:

A kutmérgezők

A verekedések elmúltak, de azért itt-ott szórványosan jelentkeznek a kutmérgezők. A múltban ebben a községben is éppen elég baj volt a közlirtokossági vagyon körül. A múlt szakadatlan hanyaglásával és fezegetésével azonban még soha sehol nem építettek jövődőt. Ezt az igazságot szemelőtt kellene tartania mindenkinek, amikor új körülmények között, szabadon új alapokat akarnak lerakni a szebb és boldogabb székely élet felépítésére. Az alaprakóknak figyelemmel kell lenniük arra, hogy az egyszer elvesztett értéket nem lehet visszaszerezni azonnal, ha szakadatlanul emlegetik, vitatják. A károkat, csak céltudatos munka hozhatja helyre.

A csikjenőfalvi közbirtokosság legutóbbi tisztújító közgyűlését meg-

„Csak ennyi sebesült, van, halott. Legalább háromszor ennyit gondoltunk. Hadd hulljék a férgek!”

Minden ténykedés arra irányult, hogy egymás mellett ne férjenek meg az emberek. A korcsmárosok figyelmeztetést kaptak: illetékesek nincsenek megelégedve a szeszforgasztással. Érthető volt a figyelmeztetés: a verekedések részeg állapotban történtek. Józanul nem mentek egymásnak a székelyek, csak beszesztel fejjel. A börtönön, a vagyompocsékoláson túl óriási, szinte helyrehozhatatlan erkölcsi kár keletkezett abból, hogy a verekedések szereplőinek családjai és rokonságai haragba keveredtek egymással. Ez volt a végső cél. Széttagolt, egymással bármelyik pillanatban hajbakapó néppel igen könnyű elbánni.

A felszabadulás előtt 3—4 évvel kezdett látszani valamennyire, hogy Csikjenőfalva is megérti: az ő bőrre megy a kitűnően irányított játék. A verekedések gyérülni kezdtek. A felszabadulás után teljesen abba maradtak. Csikjenőfalva székely népe is megértette: egymásra van utalva. Jövőjét csak egységes munkával tudja biztosítani. Nem verekedésre, igaz testvéri szeretetre van szüksége ennek a sokat szenvedett népnek.

előző névtelenségbe burkolózó hírvetés ezt, sajnos, nem értette meg. Elferdített írással személyeket pelengerező, ellenségeket szidó falragaszok jelentek meg a faluban.

Ezt nem szabad tovább folytatni! A székelyfalvak közvéleményének egységesnek kell lennie. A székely vagyonokat arra hivatott, becsületes emberek vezethetik és irányítják csak.

Ezt az elvet csöndben, határozottan kell végrehajtani. Falvainkban s így Csikjenőfalván is — sajnos — még mindig tulságosan burjánzik a boros, vagy pálinkáspoharak melletti „tanácskozás”. A korcsmát is ki kell küszöbölni közös ügyeink intézéséből.

Igy a bicskázás után a torzsalkodást is rövidesen ki lehet irtani a

falu életéből.

Mindezt jól látják Csikjenőfalva népművelői. Munkálkodásuk ilyen irányban halad. Felvilágosító előadások keretében mutatnak rá az egymásra utaltságra.

A felekezeti iskola hiányának következményei

Egyik nagy baja volt ennek a községnek, hogy nem volt felekezeti iskolája. Nem önálló egyházközség. A Nagyboldogasszonyról elnevezett Csikkarcfalván székely egyházközséghez tartozik. Az egyházközség felbecsülhetetlen műértéket képviselő ősi vártemploma a két falu határán emelkedő domb tetején hirdeti Isten dicsőségét s a székely ősök bátor, gerinces, meg nem alkuvó magatartását.

A vártemplom egyik oldalán Csikjenőfalva, másikon Csikkarcfalva állított országzászlót. A templomtól alig 50 méterre, a csikkarcfalvi oldalon áll a római katolikus korszerű felekezeti iskola. Sok harc dúlt körülötte az elmúlt 22 éves esztendőben azért is, mert csikkarcfalvi gyermekeket nem akartak beírni az iskolába. Hiába magyarázták, hogy egy és ugyanazon egyházközség gyermekeiről van szó. Így a csikjenőfalvi iskolán kívüli népművelésnek nagyon sok dolga van. Irni, olvasni, történelem, földrajzra, számtanra és más ismeretekre kell tanítania, ma holnap katonasorba kerülő legényeket is, hogy tehetségüknek megfelelően tudjanak érvényesülni, minden rendelkezésükre álló vonalon.

Szívesen, örömmel vállalták és csinálják a munkát.

Házitermeléssel kell értékesíteni a fát

A többi székely községekhez hasonlóan, Csikkarcfalvának is komoly legelőkérdése van. Nagyobb területeket sajátítottak ki tőlük, sőt a hires nemzeti-parasztpárti kormány alatt hozott törvény útján kényszereladásra is rászorították. Most a kérdés mielőbbi rendezését sürgeti a falu. Nem szabad szemelőltéteztetni, hogy Csikjenőfalvának is állattenyésztésből kell megélnie. A most rendelkezésre álló legelő és kaszáló területek a cél keresztülvételére nem elegendők. Az elvett részekre is szükség van.

Még jelentős erdők állanak Csikjenőfalva közbirtokosságának rendelkezésére, különösen az ugynevezett „hátsó részekben”. Néhány évvel ezelőtt szövetkezeti alapon akarta a termelést megszervezni a vagyonszövetség akkori vezetősége. De ennek az életképes mozgalomnak is kitörték a nyakát. Most azonban újból napirendre kell tűzni a kérdést s nem a hosszadalmas és nehézkes szövetkezeti formák között kell keresni a kibontakozást, hanem házitermeléssel. Példának itt is, mint annyi más esetben, a gyergyóditrói közbirtokosság nagyszerű munkáját hozzuk fel. Ezen az alapon Csikjenőfalva pótolni tudja valamennyire a mult veszteségeit is.

Ferencz Gyárfás

Újabb rablótámadás Kovásznán

Ismeretlen egyén leütötte a református templom takarító asszonyát

Kovácsna, jan. 13. Alig ültek el a Mairovics Salamon kalapácsos merénylete körüli izgalmak, újabb rablótámadás történt Kovásznán.

György Mihályné harangozó a református templomban a szokásos takarítását végezte, amikor 30—32 év körüli, magastermetű férfi lépett a templomba. Az asszonyhoz fordult s aziránt érdeklődött, hogyan lehet feljutni a toronyba, mert megérkezett a templom új harangja s fel akarja szerelni.

Aziránt is érdeklődött, hogy ki fizeti ki a harang árát, valamint a szállítási költségeit,

— Mondja csak, asszonyom, — folytatta — kinél van az egyház pénze? A papnál, vagy a pénztárnárnál? Mennyi pénzük lehet?

György Mihályné mindjárt gyantut fogott és kiabálni kezdett. Erre a férfi megragadta az asszonyt és a földre teperte. Eközben az asszony pénztárcája kihullott zsebéből. A támadó felvette a pénztárcát s kiszedte annak tartalmát: 15 pengőt, a tárcát pedig félre dobta. A férfi ezután elmenekült.

A férfi kerek kalapot és szürke, vékony felöltőt viselt. A csendőrség a megadott személyleírás alapján széleskörű nyomozást indított.

MEGKEZDTEK

a szabad liceum-előadásokat Székelyudvarhelyen

Székelyudvarhely, jan. 13. Január 11-én, vasárnap délután ünnepélyes külsők között kezdődött a városi népművelési bizottság kérésében a Polgári Önképző Egylet által rendezett Szabad Liceum előadásorozat. Az ünnepélyt a Székely Dalegylet kórusa nyitotta meg, P. Jánosy Ferenc tanár-karnagy vezénylese alatt. Utána Gyarmathy István elnök mondotta el lelkes szavakkal elnöki megnyitóját és felkérte Nagy Jenő dr. rendőrkapitányt előadásának megtartására. „Harc önmagunk ellen!” — volt az értékes előadásának a tárgya, mely felölelte a belső front és a légólatom minden fontos kérdését. A nagy tetszéssel fogadott előadást a zsúfolt hallgatóság lelkesen megtapsolta. Utána Kökössy Margit urleány szavalta a Rab magyarok élete című költeményt, szép hatással. A következő előadást Dobos Ferenc dr. elnök-igazgató tartotta „Felső front” címen. A mindvégig lenyűgöző, szép előadást a közönség élvezettel hallgatta végig. A Székely Dalegylet ezután a Székely Himnusz énekelt a töle megszokott tökéletességgel. Ezuttal mutatkozott be először az új karnagy gvergyó-szentmiklósi Pap Jánosy Ferenc tanár a Székely Dalegylet elén s már is megvan minden biztosíték arra, hogy a kiváló művész új diadalok felé veszi az ősi Székely Dalegyletet. Az előadásokhoz a hallgatóság nevében Biró Lajos, vitézi székartó szólt emelkedett lélekkel hozzá és elismerését és háláját fejezte ki a kitűnő előadónak a szép liceumi előadásokért. A szabad liceumot Gyarmathy István elnök zárta le köszönő szavakkal.

Egymásután alakulnak meg a marostordai tanítókörök

Marosvásárhely, jan. 13. A marostordai tanítókörök egymásután alakulnak meg. Idáig a következő tanítókörök létesültek:

Tekei tanítókör: Elnök Fekete József, alelnök Bartos József, jegyzők: Bálinth Jakab és Szabó József, pénztáros Dorgó Gyula.

Nyárádi tanítókör: Elnök Lőrincz Miklós, alelnök Simonffi Ferenc, jegyzők: Veress Gáspár és Székely Magda, pénztáros Boross Mózes.

Mezősegi tanítókör: Elnök Kádár Márton, alelnök Nagy Zoltán, jegyző Petelei Sándor, pénztáros Gálfalvi János.

Dédai tanítókör: Elnök Pórst József, alelnök Cseh András, titkár Szabó János, jegyzők: Ávéd István, Szőke Zoltán, Midaner Vilmos és Robert Károly Richárd, pénztáros Zsók Ambrus.

Küküllői kör: Elnök Máthé János, alelnök Gálffi Pál, jegyző Thiesz Rezső, pénztáros Bitay Károly.

Marosi felső kör: Elnök László Ferenc, alelnök Hajdú Ferenc, jegyző Túzes István, pénztáros Dancs Lajos.

— Két kővér vaddisznó. Székelyudvarhelyről jelentik: Zetelaka határában, a Templombükkében Biró István, Dancsházy Gábor és Kósa Béla vadászok két hatalmas vaddisznót ejtettek el. A hajtásban több más vad is terítékre került.

LEGUJABB

Német vélemény a bulgárral „csapatösszevonásokról”

Berlin, jan. 13. (NTI) Egyes külföldi sajtókörökben azt a hírt terjesztik, hogy Törökország elítélően szól a bulgáriai állítólagos csapatösszevonásokról. Nyilván összetévesztenek egyes értesüléseket, jelentik ki illetékes német helyen,

mert adataikat egy török hullámban dolgozó angol-szász rádióállomás által terjesztett török közvéleményből veszik. Ezzel nyilván nyomást akarnak gyakorolni Törökországra.

Török—angol kereskedelmi szerződést kötöttek

Isztambul, jan. 13. (NTI) A török kormány gazdasági és kereskedelmi szerződést kötött Angliával. Az egyezmény értelmében

Törökország 3 millió font értékű árut vásárol a brit birodalom országaiból.

Churchill új kormányral kísérletezik

Stockholm, jan. 13. (NTI) Az United Presse úgy értesül, hogy Churchill, Londonba való visszatérte után, háborús kormányt alakít. A Daily Mail kijelenti ezzel kapcsolatban, hogy ez érdekes jelenség, mert eddig Churchill semmiféle ilyen változtatásokra nem volt hajlandó.

Csütörtökön kezdődik a rióde-janeirói értekezlet

Rió de Janeiro, jan. 13. (OFI) Acsütörtökön kezdődik, huszonegy panamerikai értekezlet, amely állam külügyminisztere vesz részt.

Soha nem tapasztalt árzuhanás Amerikában

Newyork, jan. 13. (NTI) Az amerikai tőzsdén eddig soha nem tapasztalt mértékű árzuhanások vannak. Az Unio egész területén ezzel kapcsolatban hihetetlen mértékben felszöktek az árak.

A „kóolaj-sziget” japán kézen

Tokió, jan. 13. (NTI) A japánok által január 11-én elfoglalt Tarakan-szigetet, kóolaj szigetének nevezik. Évi kóolajtermelése ugyanis eléri az évi hétszáz ezer tonnát.

Amszterdam, jan. 13. (NTI) A japán haderő elfoglalta a Celebesz-szigeten fekvő Menado repülőterét, amelyen hét nehéz bombázót semmisített meg.

Egy elfogott angol katona vallomása

Sangháj, jan. 13. (Stefani) Szingapúr erősen készül az egyre közeledő és szinte feltartóztatlan japán támadásra. A város élelmezési gondolai igen nagyok. Amellett, hogy a város lakossága a japán előrenyomulás következtében igen megszorodott, az ellátás rendkívüli nehézségekbe ütközik, sőt szinte lehetetlen. Egy elfogott hongkongi katonát a japánok megkérdezték a rádióállomások mik-

rofónja előtt. A katona kijelentette, hogy a Hongkongban állomásozott tengerészetet angol munkanélküliek seregéből állították össze, akik közül igen sokan iszákosak. Az elfogott brit katona beszélt még a skótok és az angolok között fennálló éles ellentétéről is, ami egyébként a hindu tüzéség és az angolok között még fokozottabb.

Finn sikerek a Ladoga-tónál

Helsinki, jan. 13. (NTI) A finn hadijelentés szerint a karéliei földszorosnál egyelőre szünetelnek a harcok. Az Aunus-földszorosban a finn csapatok elfoglaltak egy szívo-

san védett ellenséges állást. A Ladoga tónál véres harcokban sikerült megsemmisíteni egy szovjet gyalogezredet és egy sitalpas hadtest egy részét felmorzsolni.

A Szovjet meg szerelné kaparitani a Balkán uralmat

Róma, jan. 13. (Stefani) A Messagero című olasz lap foglalkozik az elmúlt napokban lefolyó brit-szovjet tárgyalásokkal és kijelenti, hogy Anglia hozzájárult Szovjetországnak a Balkán államai felé tett közeledéséhez. A Szovjet terve az

egész Balkán-félsziget fölötti uralom megszerzésére irányul. Anglia úgy látszik feladta a régi politikájának alapvonalát, amely a Boszporuszt és a Dardanellákat állította a Kronstadtól kiinduló szovjet imperializmussal szembe.

Nénany sorban...

Budapest. (MTI) Kárpátalja ujonnan kinevezett kormányzója biztosa, tomcsányi Tomcsányi Vilmos Pál, szombaton, 17-én veszi át hivatalának vezetését.

Amszterdam. (NTI) Anglia és az Egyesült Államok kormánya rövidesen közös lépést tesz, amelynek célja, az irországi támaszpontok további kiterjesztése lesz.

Versailles. (OFI) Versailles közelében egy zsákba gyömöszölt holttestet találtak. A zsákra az hivta fel a figyelmet, hogy abból egy kar lógott ki. Kétségenkívül gyilkosság történt. A nyomozás során megállapították, hogy egy fiatal 25 éves férfi hulláját találták meg.

Amszterdam. (NTI) Szikorszky moszkvai tárgyalásai után, 25 szovjet fogságban lévő lengyel katonát szállítanak közelkeleti arcvonatra.

Zágráb. (NTI) Ante Pavelics hétfő délelőtt fogadta a horvát diplomáciai élet vezetőinek újrakerencselezését. Ezután a külföldi államok megbízottait is fogadta, amikor is rövid beszédben kifejtette, hogy a baráti államok és a tengely jókívánságait és segítségét most köszöni meg. Kijelentette, hogy a horvát állam készen áll és látba veti minden erejét az új évben, mind hadászati, mind gazdasági téren.

Szófia. (NTI) Egyiptom január 5-étől kezdődően hadiállapotban lévőnek jelentette ki magát Bulgáriával.

Lisszabon, jan. 13. (NTI) Egy portugál személyszállító gőzös január 22-én Newyorkba indul, hogy felvegye az Amerikával a hadiállapotban lévő országok diplomáciai képviselőit. A diplomaták kicserélése Lisszabonban történik majd meg.

Osló. (NTI) Az Aftenposten című lap foglalkozik a német hatóságoknak norvég tengerésztisztek elleni állítólagos intézkedéseivel. A lap kijelenti, hogy a németek a foglyul ejtett norvég tengerésztiszteket szabadon bocsátották azal, hogy becsületszavukat adják, amely szerint sohasem vállalkoznak Németország elleni fegyveres fellépésre. A norvég tisztek között akadtak olyanok is, akik brit szolgálatba álltak, ami igen nagy szégyen Norvégiára nézve.

Tokió. (NTI) Japán hivatalos jelentés szerint Malakkában a japán csapatok előrenyomulása egyre tovább tart. A britek mostmár szinte megállás nélkül vonulnak vissza Jahore tartomány felé.

Székely-Nép

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: KÖRÖS FERENC
Felolós kiadó: LÁSZLÓ ZOLTÁN